Vrijdag 27 October 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4345

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Het gaat om Z.-Beveland.

's Hertogenbosch grotendeels vrij.

Strijd in Tilburg nog gaande.

29 Amsterdammers op straat neergeschoten.

DE STRIJD IN NOORD-BRABANT.

door

ARNOLD VAS DIAS.

Vas Dias meldt uit het Hoofdkwartier van het tweede Britse leger, dat de bevrijding van 's Hertogenbosch goede voortgang vindt, maar dat er nog steeds georganiseerde weerstand te overwinnen valt. Woensdagavond was ongeveer de helft van de stad in Britse handen na een hevig gevecht, waarbij zij huis voor huis moesten veroveren. Ondertussen beschoten de Duitsers in het Oostelijk deel van de stad, het industriële gedeelte, dat reeds in onze handen was. Voor de bevolking is de bevrijding geen vrolijke, maar een bittere ervaring.

Hoewel een deel van de inwoners ontruimd werd, houdt het overgrote deel van de bevolking zich verscholen in kelders, terwijl boven hun hoofden artillerieduels aan de gang zijn en het geratel van machinegeweren klinkt. De mooie St. Jans kerk is tot nu toe onbeschadigd. De Duitsers schijnen de kerk als versterkte observatiepost te gebruiken. Ook het centrum van de stad is nog onbeschadigd, maar de Oostelijke buitenwijken hebben zwaar te lijden gehad van granaatvuur; er wordt daar nog hevig gevochten.

Intussen schijnt het voornaamste Geallieerde offensief in de richting van Tilburg te wijzen. Van twee kanten, nl. uit het Zuiden en het Zuid-Oosten trekken colonnes naar deze stad op.

Tilburg is een belangrijk knooppunt van wegen en de verovering ervan zal de terugtrekking van de Duitsers uit Noord-Brabant bespoedigen. Volgens sommige berichten hebben de Duitsers reeds een begin gemaakt hiermede en wordt hun positie in deze streken critieker.

NAAR TILBURG.

De BBC deelt mede, dat de Geallieerden binnen twee kilometer van Tilburg zijn en dat de Duitsers de stad ontruimen. De Canadezen zijn diep in het Zuidelijk gedeelte van Zuid-Beveland doorgedrongen. Volgens dezelfde omroep was de georganiseerde tegenstand in 's Hertogenbosch geëindigd. Radio-Oranje verklaarde, dat Geallieerde troepen, die oprukten uit het Zuid-Westen een front vormden drie kilometer ten Oosten van Tilburg, waarbij het dorp Oorschot werd genomen. Langs de weg van Turnhout rukten de Canadezen op tot 6 kilometer ten Zuiden van Tilburg (Aneta).

IN DE BUITENWIJKEN VAN TILBURG.

Het Britse voetvolk heeft zich een weg gebaand in de buitenwijken van Tilburg, terwijl verder ten Noorden andere Britse troepen den vijand verdreven hebben uit ongeveer drie-vierden van 's Hertogenbosch. Na een bliksemsnelle doorbraak passeerden de Britse voorhoeden Tilburg en sneden zij de verkeersweg van Tilburg naar Vught door. Zij bereikten de spoorwegstad Udenhout op 3 kilometer benoorden Tilburg. Vught viel omstreeks het middaguur na een korte doch verwoede slag ten Oosten van de stad. (Met de Britse troepen voor Tilburg, (AP) 26.10).

BESCHIETING VAN DORDRECHT.

Twee geheimzinnige huizen in het park van Dordrecht hebben waarschijnlijk de hevigste beschieting uit de lucht ondervonden, die ooit aan zo'n klein doel besteed werd. Vijf escadrilles van de Raf schoten er 63 raketgranaten op af en schoten duizenden kleine kanonkogels af op deze huizen, die beschreven werden als belangrijke militaire doelen. Beide huizen werden vernield. Wat deze huizen bevatten, werd niet bekend gemaakt.

DE TOESTAND IN NEDERLAND.

Aneta's militaire correspondent meldt uit Londen, dat de toestand in bezet Nederland een tragische climax bereikt en hoewel de Geallieerde opmars van de laatste dagen verheugend is, zijn er toch geen aanwijzingen, dat er spoedig een einde zal komen aan de wanhopige rampen, die over het ongelukkige land gekomen zijn.

De week die onmiddellijk voorafging aan de Geallieerde activiteit der laatste dagen was er een van hopen en wachten en zulk een periode is fataal voor een stadsbevolking, wier voedsel en brandstofvoorraden snel verminderen. De Duitsers hebben deze periode van wachten bovendien gebruikt om havenwerken en fabrieken te vernielen. Hoe ver deze vernietiging gegaan is en welke betekenis deze voor de toekomst heeft, kan nog niet overzien worden, hoewel er toch nog een weinig contact is door ondergrondse werkers tussen bevrijd en bezet gebied, wien het gelukte door de Duitse linies heen te glippen. De tijd van wachten drukt zwaar op de Nederlanders zowel die in bezet gebied als in de bevrijde gemeenten, waar direct na de bevrijding de rantsoenen aanmerkelijk verminderd moesten worden. De situatie in bevrijd gebied kan eerst beter worden nadat het Geallieerde bevoorradingssysteem verbeterd is en dit kan slechts bereikt worden als de Schelde bevrijd is en Antwerpen, de Geallieerde bevoorradingshaven, in gebruik gesteld is (Aneta).

500 DOODVONNISSEN ELKE MAAND.

Ondergronds fonds verzorgt zeelieden.

Iemand die twee maanden geleden in Nederland vertoefde, schrijft ons:

De grote ellende in het vaderland is het wegvoeren van mannen naar Duitsland en vooral de beestachtige wreedheid, waarmede te keer gegaan wordt tegen hen, die illegaal werk doen, zoals spionnage, sabotage, hulp aan onderduikers, verspreiding van geschriften e.d. Men schat het aantal doodvonnissen op ongeveer 500 per maand. Bovendien sterven er velen in de overvolle gevangenissen en concentratiekampen.

De haat tegen de Duitsers en vooral tegen hun gehuurde handlangers onder onze eigen bevolking is mateloos groot.

Onder de „goede" Nederlanders (men schat hen op 97%) heeft zich een sterk gevoel van kameraadschap ontwikkeld. De hulpvaardigheid is groot; met moed en zelfs doodsverachting doen zeer velen prachtig werk.

Een grote organisatie, die over ruime middelen beschikt, zorgt voor de gezinnen der zeelieden. Door meisjes — jongens is te gevaarlijk — worden de gezinnen bezocht, zij krijgen niet alleen geld, maar ook extra levensmiddelen of kleren.

DE RAF BOMBARDEERT LEVERKUSEN.

In de namiddag van Donderdag vielen Lancasters van de Raf, geëscorteerd door Mustangs van de Raf, de chemische fabrieken van de I. G. Farbenindustrie te Leverkusen aan. Geen enkel vliegtuig wordt van deze aanval vermist (Londen, (AP) 26.10).

BOMMEN OP GEVANGENENKAMP.

Zuid-Engeland werd in de nacht van Woensdag aangevallen door vliegende bommen die uit twee richtingen kwamen. Een bom stortte neer op een krijgsgevangenenkamp (Londen, (AP) 26.10).

DUITSERS ONTRUIMEN THESSALONIKI.

De Duitsers ontruimen Thessaloniki door de lucht, volgens inlichtingen die uit Grieks Thracië in Istanbul ontvangen worden (Istanbul, (AP) 26.10).

ERKENNING VAN ITALIAANSE REGERING.

De Italiaanse regering maakte bekend, dat alle Latijns Amerikaanse regeringen de diplomatieke betrekkingen met haar hersteld hebben (Rome, (AP) 26.10).

EEN WOORD VAN HULL.

Cordell Hull gaf een verklaring uit waarin hij Roosevelt prees als een „staatsman die door de natuur en de ervaring 's uitgerust" om het hoofd te bieden aan — wat hij noemde — „de grootste crisis in de menselijke geschiedenis". Hij zeide, dat vier jaren geleden bij de val van

CORDELL HULL
„Roosevelt is een staatsman......"

Frankrijk de Verenigde Staten zich gesteld zagen voor een ongekende uitdaging door de „meest boosaardige internationale boeven van alle tijden".

„In dit uur van uiterst groot gevaar zag Roosevelt duidelijk waarom het ging. Hij zag, dat, indien wij hen niet hielpen tegen de agressie, de landen één voor één zouden worden overrompeld hetgeen een ramp voor ons ten gevolge zou hebben. Op dappere wijze stelde hij een wijze koers vast voor deze natie. Terwijl Hitlers strijdkrachten zich voorbereidden op de verovering van Groot Britannië deed de President een oproep tot de bouw van 50.000 vliegtuigen. Op zijn aanwijzing stelden wij 50 Noordamerikaanse torpedojagers beschikbaar aan de Britten in ruil voor militaire bases.

Wij begonnen met het zo belangrijke leen-pacht program. Wij zonden contingenten van onze strijdkrachten naar Groenland en IJsland; en wij onderhielden patrouilles in de Atlantische Oceaan om de zeewegen open te houden.

De geschiedenis zal deze handelingen van de Verenigde Staten onder de vooruitziende leiding van President Roosevelt in die nooit-te-vergeten-crisis optekenen als onmisbaar voor het afwenden van een ramp voor onze natie en andere vrije naties. Onder dezelfde leiding, met zelftucht en door doeltreffende samenwerking met onze bondgenoten, bouwden wij een enorm oorlogsapparaat, dat de zekere overwinning brengt.

Thans kent het volk de opperste strijdvraag welke de toekomst van het land raakt: of wij en andere vrije volken de vaardigheid en de leiding zullen hebben om doeltreffende instellingen van vrede en menselijke welvaart te bouwen. Zij weten, dat, zonder deze leiding, de tragedie van een nieuwe vreselijke oorlog zal worden genood. De taak om een effectieve vredesstructuur te bouwen is ontzaggelijk. Zij is niet een waarbij goede bedoelingen voldoende zijn. Het is geen quaestie slechts welke kan worden weggeborgen onder het hoofd: Buitenlandse Zaken. Zij is de meest belangrijke van enige of alle binnenlandse vraagstukken. De welvaart van elken man, vrouw en kind in het land. De ontwikkeling van elke vorm van productie of zaak, de voortduring en groei van elke betaalsrol, is afhankelijk van het succes der naties bij het bouwen van een blijvende organisatie om de vrede en veiligheid voor het sociale en economische welzijn te handhaven. Er is veel gedaan doch er valt veel te doen.

Ik wilde dat ik in het verstand van mijn landgenoten kon inprenten, dat dit jaar, deze dag, dit zelfde uur, het menselijk ras zich gesteld ziet voor de grootste crisis van zijn gehele ervaring; dat iedereen en elke burger in deze critieke tijd zijn deel van de verantwoordelijkheid draagt om vast te stellen welke weg de wereld zal opgaan in de komende jaren. Ik ben er echter van overtuigd, dat het Noordamerikaanse volk het enorme belang beseft der vraagstukken waarvoor dit land en de wereld zich gesteld zien. Roosevelt is een staatsman, die door de natuur en door de ervaring is uitgerust om het hoofd te bieden aan deze vraagstukken zoals weinige staatslieden in onze gehele geschiedenis zijn uitgerust geweest.

Het Noordamerikaanse volk weet, dat hij de moed heeft, welke gelijk is aan de hunne, dat hij de kennis draagt van de werkelijkheden van de wereld en dat hij de onschokbare vastberadenheid heeft om de doelen van vrede en veiligheid te bereiken, waarop zij hun hoop en geloof gevestigd hebben" (Washington, (AP) 26.10).

EEN STEM VOOR FRANCO.

door

JOSEPH DYNAN.

Voor de eerste maal sedert de uitbarsting van de grensgevechten heeft het Franse nieuwsblad „France Libre" het Franco-regime steun geboden, terwijl ingelichte diplomaten de hervatting van de diplomatieke betrekkingen tussen de twee landen voorspelden.

„Frankrijk heeft niets meer tegen Franco", verklaarde het blad in een hoofdartikel, terwijl de linkse organen 'Franc Tireur' en 'Resistance' wederom aandrongen op interventie ten behoeve van de Spaanse republikeinen.

Het conservatieve 'Figaro' meldde uit eBrn, dat de vroegere Koningin van Spanje per vliegtuig naar Engeland vertrok vergezeld door den Britsen Gezant in Zwitserland. [Dit staat waarschijnlijk in verband met de dood van Prinses Beatrix — Red.].

„Laat ons toegeven, dat Franco verplichtingen had aan Hitler en Mussolini voor hun erkenning en steun; maar hij betaalde slechts in woorden", aldus 'France Libre'. „Zijn handelingen, zo niet zijn woorden, zijn meer of minder correct gebleven. Hij, die zovele soldaten en wapenen van zijn dictator-vrienden als steun ontving, kon ons sombere dagen berokkend hebben in 1940 met een steek in de rug door Gibraltar te nemen, rekenend op een Duitse overwinning. Hij heeft dit niet gedaan. Omdat hij dat niet deed heeft Frankrijk niets meer tegen hem".

Dit artikel, samen met de verklaring van De Gaulle ten aanzien van Spanje, wordt gezien als een verdere voorbereiding tegen de publieke critiek tegen Franco ingeval de diplomatieke betrekkingen hersteld worden (Parijs, (AP) 26.10).

GUDERIAN OOST, VON RUNDSTEDT WEST.

Een bericht van de Duitse radio zeide, dat Kolonel Generaal Heinz Guderian, tank-expert en Hoofd van de Duitse Generale Staf, zich belast heeft met het Russisch front als Opperbevel-

GENERAAL GUDERIAN
Met de blik naar het Oosten.

hebber der nazie-legers in het Oosten.

De radio bevestigde ook, dat Veldmaarschalk Gerd von Rundstedt Opperbevelhebber in het Westen is (Londen, (AP) 26.10).

BOMBARDEMENT OP SJANGHAI.

Domei deelde mede, dat twee Geallieerde vliegtuigen de buitenwijken van Sjanghai hebben gebombardeerd. Er zou geen schade zijn aangericht, volgens het Japanse nieuwsagentschap

Het nieuws van vandaag.

Zuid-West Nederland is in vuur en vlam. Van het gehele Westfront in Europa woedt hier thans de meest beslissende strijd, waarmede de Geallieerden de haven van Antwerpen pogen te openen voor de scheepvaart.

Tot nu toe wordt hierin goede vordering gemaakt van 's Hertogenbosch tot de zee, zoals het communiqué van hedenmorgen uit Eisenhowers Hoofdkwartier zegt. 's Hertogenbosch zelf is grotendeels bevrijd en de Britten hebben ten Zuiden van deze stad een wig naar het Westen gedreven, welke reeds de belangrijke stad Tilburg bereikt heeft. In Tilburg, waar het moederhuis der fraters staat, is de strijd nog gaande, maar de vijand moet wijken voor de Geallieerde overmacht.

Vught, tijdens de oorlog berucht geworden om het concentratiekamp, dat de Duitsers daar vestigden, is bevrijd. De Canadezen naderen Roosendaal, maar richten hun aanvallen overigens voornamelijk op Zuid-Beveland. Door de landingen zijn zij opgerukt tot het Kanaal van Zuid-Beveland, waar zij reeds een strandhoofd van 18 vierkante kilometer bezetten. Het gaat nu dus om Zuid-Beveland waar — naar schatting — 11.000 Duitsers zijn samengeschoold.

De landing op het eiland Walcheren is tot nu toe niet bevestigd. In Zeeuws-Vlaanderen wordt de Duitse „zak" evenwel steeds kleiner. Aan weerszijden van Groede rukken de Geallieerde troepen op naar zee.

De nazies, die zich overal teruggedrongen zien, koelden hun woede door in Amsterdam 29 personen op straat neer te schieten.

Een en ander is slechts een bevestiging van wat Churchill hedenmorgen in het Lagerhuis zeide: dat de strijd tegen Duitsland nog hard en fel zal zijn. De Premier wijdde echter vooral aandacht aan de besprekingen, die door hem in Moskou zijn gevoerd. Een der voornaamste resultaten daarvan was, dat de Britten en Russen tot overeenstemming kwamen ten aanzien van de Balkan. De Poolse quaestie is nog niet geheel opgelost, doch Churchill heeft goede hoop. Hij zeide ook, dat hij met Stalin en Roosevelt opnieuw bijeen zal komen vóór het einde van dit jaar om alle problemen nog eens gezamenlijk onder ogen te zien. Want als er geen samenwerking is tussen de Grote Drie, aldus Churchill, zal de na-oorlogse wereld er lelijk uitzien.

De Toekomst van het Koninkrijk der Nederlanden.

„Het herstel van een versplinterde wereld eist moedige harten; een gedurfde verbeelding en onvermoeide arbeid van deze en de volgende generatie".
Van Mook.

Dr. Hubertus J. van Mook sprak over „De Toekomst van het Koninkrijk der Nederlanden". Hier volgt de tekst van zijn rede: „In deze laatste en verschrikkelijkste phase van de oorlog, vinden wij in meer of mindere mate, dat wij staan tegenover omwentelingen van een nog vernietigender aard dan de voortdurende maar eenzijdige spanning die de oorlogsvoering zelf of de weerstand onder den onderdrukker ons oplegden. Evenals het uur van zonsopgang het koudst is, zo zijn ook de weken en maanden van de bevrijding de grimmigste. Het dagende licht van de bevrijding moge onze harten met vreugde vervullen, maar het vooruitzicht dat in al zijn meedogenloze naaktheid onthuld wordt, ziet er voor onze vermoeide ogen somber uit. Het herstel van een versplinterde wereld eist moedige harten en een gedurfde verbeelding en onvermoeide arbeid van deze en de volgende generatie.

Waar de strijd gewoed heeft en de vijand in staat geweest is zijn kwade machten te oefenen, is het juist altijd de hoogst ontwikkelde en meest gespecialiseerde economie die het ergst lijdt. Een dun bevolkt land kan niet volkomen in puin geschoten worden, een eenvoudige productie methode kan met eenvoudige middelen hersteld worden. Een hoog beschaafde gemeenschap echter zal onder zekere omstandigheden, in staat zijn zich te herstellen door samenwerking, bekwaamheid en vindingrijkheid, wat in een minder ver ontwikkeld stadium niet mogelijk was.

De Nederlanders zijn zwaar getroffen door de oorlog. Hun tegenwoordige toestand is uitermate ernstig en de prijs voor hun bevrijding is wellicht zeer hoog. Slechts de geestkracht van hun volk en hun vermogen om hun vrijheid te gebruiken op een ordelijke en opbouwende wijze, kan een basis verschaffen voor hun herrijzenis.

Nederland is een klein maar dicht bevolkt land. Het Westelijk en Noordwestelijk deel waar de bevolking het dichtst is en veel meer bedraagt dan 1000 per vierkante Km. ligt grotendeels onder de zeespiegel. Een ingewikkeld systeem van dijken en kanalen regelt de watertoevoer. Vele delen liggen nog lager en daar moet dagelijks gepompt worden. Dit zijn droogpolders, die onstaan zijn doordat de bestaande meren en binnenzeeën drooggelegd zijn en omgevormd in vruchtbaar bouw- en weiland. In de grote rivieren, die het hart van het land doorsnijden, rijst het water ook boven het peil van het land, speciaal in het voorjaar. Een uitgebreid systeem van kanden en dijken is ter bescherming van het land aangelegd.

Daar bouwland schaars was, heeft zich een intensief systeem zijn voedsel, en in het Westelijk gedeelte met zijn vier tot vijf millioen inwoners, en zijn grote steden als Amsterdam, Rotterdam en den Haag, dreigen hongersnood en koude als even van landbouw en veeteelt ontwikkeld, met het doel een product van de allerhoogste qualiteit te verkrijgen. Nederlands vee heeft een wereld reputatie. In sommige delen van het land vindt men uitgestrekte broeikassen. De bollenvelden zijn over de gehele wereld bekend. Hetzelfde geldt voor de industrie.

Wederom was het gebrek aan ruw materiaal de noodzaak zich toe te leggen en een product van zeer hoge qualiteit, waarin vakmanschap en vindingrijkheid het gebrek aan natuurlijke bronnen, moest vergoeden. Dit alles maakte Nederland tot een land dat afhankelijk was van een ingewikkelde en economische en technische organisatie en steunde op een juist gebalanceerde coöperatie tussen de verschillende groepen van mensen.

Dit werd gestimuleerd en op hoog peil gehouden door een geest van avontuur die door de eeuwen heen een belangrijk deel van de bevolking zich deed toeleggen op handel en scheepvaart en visscherij waarvoor de ligging van het land ideaal was. De strijd om het bestaan van een voortdurend toenemende bevolking in een nauwe hoek van Europa verklaart zowel het behoud van haar onafhankelijkheid als de opmerkelijke resultaten verkregen in verre landen en koloniën. Zonder deze voortdurende worsteling tegen de zee en de drang naar activiteit buitenlands, ware Nederland misschien reeds lang geleden door haar machtige continentale naburen verzwolgen. Telkens weer gedurende de 4 eeuwen van haar bestaan, werd zij geïnvadeerd en telkens weer weigerde zij zich over te geven en stond wederom als een vrij volk op.

Dit keer evenwel zal de prijs van de vrijheid hoger zijn dan ooit tevoren. De $4\frac{1}{2}$ jaar van bezetting zijn erg genoeg geweest met de onderdrukking van menselijke rechten, hun concentratiekampen, hun martelingen en executies op grote schaal, hun stelselmatige vernieling en langzame uithongering maar nu in de laatste phase wordt aan al deze ellende een systematische vernieling van hun economisch bestaan toegevoegd. Overstroming op zichzelf is erg genoeg vooral wanneer het zout water is maar als het gevolg is van het doorsteken van de dijken en waterwerken, van een opzettelijke vernieling van pompsystemen en sluizen, dan zal de verwoesting die daaruit voortkomt slechts na jaren hersteld zijn. In hun wanhoop die aan waanzin grenst, schijnen de Duitsers een volledige vernieling van havens, fabrieken en krachtinstallaties te willen begaan, nadat zij het land beroofd hebben van zijn vee, van zovele rampen, daar deze provincies volkomen afgesneden zijn van de bronnen van voedsel en brandstof waarvan zij afhankelijk zijn. De combinatie van verschroeide aarde en verdronken land, schijnt alles te overtreffen wat zij tot nu toe gepraesteerd hebben. Zelfs als de bevrijding tijdig genoeg komt om het allergrootste af te wenden, dan nog zullen de Nederlanden een harde en moeilijke toekomst tegemoet gaan. Maar zij zullen deze moedig en vastberaden tegemoet gaan. Zolang de nieuwe wereld hen niet die paar voorwaarden onthoudt waarop hun wederopbouw gebaseerd is. Zij zullen ook na dat Duitsland verslagen is, de strijd tegen Japan voorzetten. Zij weten, dat het lot van Nederlands-Indië onder Japanse bezetting even wreed is als hun eigen en dat hun verantwoordelijkheid gebaseerd op een eeuwenlange verbintenis, van hen vraagt dat zij een aandeel hebben in de bevrijding van deze eilanden. Te-

zelfdertijd zullen zij hun eigen vaderland gaan opbouwen.

Dit doende hebben zij wel recht op enige schadeloosstelling van de zijde van Duitsland. Ik weet wel dat de vernieling van de Duitsers zo groot geweest is, dat niemand van ons een volledige schadeloosstelling van dit land kan verwachten, maar er moet een mogelijkheid zijn om op een of andere wijze een soort van compensatie te ontvangen voor het land dat verwoest, de goederen die geroofd en misschien voor de arbeid die door hen gederfd is. Even belangrijk als het herstel van de landbouw en industrie voor Nederland, is het herstel van zijn handel, zijn scheepvaart en zijn visscherij. Met een naar alle waarschijnlijkheid ontredderd en zeker uitgeput Duitsland als achterland, is in dit opzicht veel afhankelijk van de mate van internationale samenwerking en van de vrijmaking van de internationale handel. Nederland heeft op dit punt een bijkans ongebroken traditie. Zij zullen zich natuurlijk wenden tot wat genoemd is de Atlantische gemeenschap, tezelfder tijd hebben zijn historische belangen zijn horizon tegenover de geheel wereld verwijd.

In de wederopbouw van zijn relaties met Nederlands-Indië, met geheel Indië zal de geest van goede nabuurschap, die langzamerhand gedurende de laatste eeuw gegroeid is, tot volle rijpheid komen door de gemeenschappelijk doorgestane rampen. Wij weten dat de tijd van voordeel plukken uit Nederlands-Indië voorbij is en dat dit land alles wat het verdient zelf nodig heeft voor zijn wederopbouw. Maar het gemeenschappelijk voordeel is van een diepere en blijvender aard dan alleen maar directe winsten. De groeiende natie die Indië is, heeft de hulp nodig van ons organisatievermogen, onze kennis en ons begrip. Onze gemeenschappelijke taak heeft een strekking die ver buiten de nauwe grenzen van onze respectieve landen reikt.

Om tot de opbouw te komen van de voorspoed, de eerlijke administratie en de menselijke gerechtigheid die Indië bezat vóór de Japanse inval zal een groot doel zijn; nog groter is het doel om de Indiërs geschikt te maken voor zelfbestuur, waarvoor zij de capaciteiten bezitten maar waartoe het hun nog aan eenheid ontbreekt. Harde tijden liggen nog voor ons. Maar als ik mijn landgenoten ken, dan zal de wereld hen bereid en klaar vinden om te vechten. Misschien is het moeilijk voor Noordamerikanen om zich de armoede voor te stellen die hen dwingt te werken en te werken, sober te leven en te sparen, jaren aan een stuk om alle luxe en alles wat niet strict noodzakelijk is op te offeren aan de opbouw. Maar wel kunt gij hun liefde begrijpen voor de vrijheid, die hen vooruit zal drijven, die hen binden zal, onderling en ook met de vrijheidminnende volken over geheel de wereld. Het is een onafhankelijk en trots volk dat zijn eigen toekomst wenst op te bouwen. Maar zij begrijpen dat dit één wereld is en dat hun bestaan ook afhangt van de vereende pogingen der Verenigde Landen. In deze wereld is het van het hoogste belang dat wij tot een onderlinge verstandhouding komen. Iedereen die enige internationale ervaring heeft weet hoe moeilijk het kan zijn. Dikwijls zien wij de kleine feilen van onze vrienden veel erger dan de grote misdaden van onze vijanden. Dikwijls moeten wij nog toenadering zoeken. Dikwijls ook laten wij onze eigen belangen de veel grotere gemeenschappelijke belangen van vreedzame samenwerking verdringen. Maar de millioenen van ons volk, onze soldaten en onze arbeiders willen hun broeders niet aanvallen en aan het einde van deze oorlog zullen ook millioenen voor elkander hebben gevochten en geleden. Indien de leiders de stem kunnen ontdekken die de uiting is van hun innerlijke wensen, de wensen naar vrede en vriendschap, naar rechtvaardigheid kunnen de bijna bovenmenselijke moeilijkheden van de na-oorlogse periode overwonnen worden. Want wij kunnen deze moeilijkheden niet onderschatten. De oorlog kan ons hebben geleerd om voor de gemeenschappelijk zaak te strijden en in geval van nood gehoorzaam te zijn aan algemene regels en beperkingen. Een oorlogsbelasting mag wel een beetje de afstand hebben verminderd tussen armen en rijken, maar toch zijn de onderlinge verschilpunten niet geheel weggeruimd en onze democratie zal nog een zware storm doorstaan wanneer het gevecht voorbij is. Op internationaal gebied is alleen de quaestie van collectieve actie opgelost voor zover het de voorzetting betreft van de oorlog. De vrede zal de verschillende landen in volkomen verschillende posities vinden: rijken en armen, machtigen en minder machtigen, hoge en lage levensstandaarden. Aanpassingen die gedurende de oorlogsjaren hangende bleven, zullen nu moeten worden toegepast; betrekkingen tussen vrije en bevrijde landen dienen aangeknoopt te worden en verarmde landen zullen weer de strijd om boven te komen, moeten inzetten. In dit uitgebreide en moeilijke proces zult gij, daar ben ik zeker van, Nederland zien als een zwaar getroffen land, maar vastbesloten weer zijn deel te dragen, overtuigd van de noodzakelijkheid van internationale overeenstemming in de vaste overtuiging dat de Verenigde Landen schouder aan schouder de taak aanvaarden. God geve, dat deze zware last ons niet te lang drukke; dat de onwrikbare tegenstand van de Nedrlanders beloond zal worden door een tijdige bevrijding. (Aneta).

Geen tweedracht mogelijk, zegt Churchill.

Practische noodpolitiek gevormd.

Tito & Sabasitsj, Morawsky & Mikolajczyk bij elkaar gebracht

Hieronder volgt een verkorte inhoud van de rede, die Churchill vanmorgen in het Lagerhuis heeft gehouden:

De Premier zeide, dat het huidige uur zwaar en bitter is, dat dit nog erger zal worden. Wij zijn evenwel dichtbij het einde van de renbaan. Wanneer wij nu niet doorzetten, zou het ondragelijk worden. De vijand hoopt twee dingen: 1) de oorlog te rekken en daardoor onze vastberadenheid te verminderen, 2) dat tweedracht zal ontstaan tussen de grote mogendheden, nl. tussen Rusland enerzijds en de Verenigde Staten en Engeland andererzijds. Punten waaromtrent de tweedracht zou kunnen ontstaan, zijn de Balkan, Polen en Hongarije.

Churchill gaf toe, dat tussen drie landen, die onder zo geheel andere omstandigheden bestaan als Rusland, Engeland en Noord-Amerika, vanzelfsprekend verschillen van inzicht bestaan omtrent wat te doen in de veroverde landen. Het is eigenlijk een wonder, dat zij het tot nu toe steeds zo eens zijn geweest. Een moeilijkheid blijft het dat de hoofden dier drie partijen zo bezwaarlijk bijeen te brengen zijn. Daarom heb ik van de ene plaats naar de andere gereisd als een meistreel, die altijd hetzelfde liedje zong. Moskou was slechts het gevolg van Québec. In Québec hebben Roosevelt en ik Stalins afwezigheid erg betreurd. En

MEISTREEL CHURCHILL
„In Québec en Moskou zong ik hetzelfde lied".

in Moskou misten wij Roosevelt, hoewel wij blijde waren met een vertegenwoordiger in den persoon van Harriman. Er was reden samen te komen. Door de krijg zijn onze belangen zeer saamgesnoerd. De legers der Verenigde Staten en Groot Brittannië vechten in West-Europa, dooreen. Rusland en Groot Brittannië hebben tezamen belangen in Oost-Europa. Misverstanden moeten bij voorbaat uit de weg worden geruimd. Wij moesten een practische politiek vestigen. De resultaten van Moskou zijn uitnemend.

Een samenkomst van de drie hoofden onzer regeringen zal nodig zijn om tot een eindbeslissing te geraken. Zulk een samenkomst zal nog dit jaar plaats vinden. De toekomst der wereld is afhankelijk van gezamenlijke actie onzer drie landen. De andere landen zijn hier weliswaar bij betrokken, maar de toekomst is afhankelijk van de unie dezer drie meest krachtige staten. Als die mislukt, mislukt alles, en als die slaagt, is er een helder vooruitzicht voor alle natiën. De betrekkingen met de Sovjet-Unie zijn intiemer en hartelijker dan ooit. Nooit waren onze besprekingen beter en openhartiger. Waar wij niet tot overeenstemming kwamen, begrepen wij elkander toch. Maar bijna in alles wat van groter belang was, werden wij het wel en ten volle eens. De oorlog tegen Hitlers Duitsland zal worden voortgezet tot een algehele overwinning. De Duitsers behoeven niet te denken, dat er de geringste tweedracht in de gelederen zal komen van hen, die op Duitsland aanmarcheren. Integendeel: deze ene macht zal ze verpletteren.

Inzake Balkan overeenstemming.

Inzake de Balkan, de toegang tot de Middellandse Zee enz., kwamen wij tot volle overeenstemming. Onze gezamenlijke oorlogsinspanning loopt geen gevaar door onze verschillen inzake Hellas, Roemenië, Bulgarije, Joegoslavië. Een vreedzame oplossing zal na de oorlog bereikt worden. Subasitsj van de Koninklijke Joegoslavische Regering en Maarschalk Tito zijn door ons uitgenodigd een gezamenlijke regering te vormen om de oorlog voort te zetten. Er moet gesproken worden, hetgeen vlotter gaat dan diplomatieke briefwisseling. Vraagstukken die van verre onoplosbaar blijken, verdwijnen dan in één dag. Vanzelfsprekend moet deze oplossing bezien worden als een tijdelijke bijlegging uit nood. De uiteindelijke regeling zal in het bijzijn der Verenigde Staten geschieden. Alles zal ter tafel komen wanneer de wapenstilstand of de vrede er is.

Over de krijg geen nieuws.

Dan waren er de nodige krijgsbesprekingen, waaraan behalve de Noordamerikaanse ambassadeur ook de Noordamerikaanse generaal Deeds deelnam. Dit was slechts het vervolg op wat nu al ongeveer een jaar geleden werd besproken. Hierover kan ik verder niet uitweiden.

Polen krijgt vergoeding.

Wat Polen betreft is mijn hoop versterkt. In de eerste plaats is daar de Oostgrens van Polen, de ...linie, inverband waarmede Polen in het Noorden en Westen compensatie zou krijgen. Het tweede punt vormde de betrekkingen met het Lublin-comité. Een reeks besprekingen werden aan deze twee vraagstukken gewijd. Beide partijen waren hierbij tegenwoordig.

Mikolajczyk zal weldra naar Moskou teruggaan. Het zou zeker een teleurstelling zijn voor Polens vrienden, als er geen overeenstemming wierd bereikt. Er moet een Poolse regering op Pools grondgebied komen, die door alle grote mogendheden wordt erkend en verder door alle Verenigde Natiën, die thans de Poolse regering te Londen erkennen. Alle parijten zijn het erover eens, dat er een sterk onafhankelijk Polen kome. Dit Polen moet vriendschap gevoelen jegens Rusland, zijn grote bevrijder. Het is de bedoeling van Groot Britannië's regering dat Polen een blijvende plaats in Europa vinde, ook al zal de grens misschien niet precies die van het vooroorlogse Polen zijn. Overigens is het nu niet de tijd om de zaken te rekken met onderhandelingen. Als de Poolse regering de hand had aangenomen, die wij hebben toegestoken toen begin van dit jaar het Lublin-comité werd gevormd, zou alles voorkomen zijn. Uitstel kan nu alleen maar de actie tegen Duitsland vertragen.

De erkenning van De Gaulle.

Op 28 September heb ik mijn hoop reeds geuit om het Franse comité op een meer vertegenwoordigende leest te schoeien, zodat erkenning door de Britse regering mogelijk zou zijn. Daar zowel de ondergrond als de vroegere parlementaire beweging erin is opgenomen, is dit thans geschied. Een overeenkomst inzake burgerlijke aangelegenheden is in Augustus al gesloten met Frankrijk. Dat verdeelde Frankrijk in een zone die onder den geallieerden bevelhebber stond en een zone meer naar het binnenland, waar de Fransen het voor het zeggen hadden.

[Bij het ter perse gaan was de rede tot hiertoe binnen. — Red.]

LANGSTE GENERAAL VAN BRITSE LEGER WAS OP ARUBA.

„Colonel Tiny" onderscheiden.

Gisteren verscheen in ons blad een prent van Generaal Montgomery, die bezig is generaal-majoor C. M. Barber te onderscheiden. Een onzer lezers was zo attent ons mede te delen, dat generaal-majoor Barber indertijd lange tijd bevelhebber op Aruba was. Zeer velen zullen den krijger dus hebben herkend. In September 1940 landde kolonel Barber — hij was toen nog kolonel — op Aruba met de Queen's Scottisch Highlanders. Hij was toen al eens gedecoreerd voor zijn optreden bij Duinkerken. Op Aruba, en ook op Curaçao waar hij verschillende malen geweest is, heeft generaal-majoor Barber vrienden en kennissen gemaakt. Voor diegenen verwijzen wij nog eens naar de Amigoe van gisteren, waar zijn foto in staat.

GETROUWD

ESTRELLA NEPOMUCENO

EN

JAN PHILIPSEN

Willemstad, 25 October 1944

Studie-Club Curacao

maakt aan haar leden bekend, dat de vergadering van heden avond zal gehouden worden in het R. K. Zeemanshuis.

Namens het Bestuur
de Secretaris.

Buitenland.

DE STRIJD OP LEYTE.

Met een reeks landingen door eenheden van het tiende corps hebben de Noordamerikanen de Noordelijke kusten van het eiland Leyte en beide zijden van de San Juanico Straat bezet, zodat een Japanse terugtrekking naar het Noorden uit Tacloban practisch onmogelijk is geworden.

Deze verrassende zet aan het Noordelijk einde van het slagfront op Leyte werd aangevuld met nieuwe vorderingen aan het Zuidelijk einde. Veertien plaatsen werden veroverd.

De invasietroepen dringen met toenemende snelheid voort in de wetenschap, dat de 7e vloot van Admiraal Thomas Kinkaid de eerste en mogelijk de laatste grootscheepse poging van den vijand verijdeld heeft om het getij te doen keren.

Met de landingen vestigden de Noordamerikanen zich bij Uvvan en Babatngon aan de Carigarabaai en op de Zuidelijke kust van het eiland Samar aan de overzijde van de San Juanico Straat (MacArthurs Hoofdkwartier op Leyte, (AP) 26.10).

BOMBARDEMENTEN OP JAPANSE DOELEN.

Een uitzending uit het Hoofdkwartier van MacArthur meldde, dat zware Geallieerde bommenwerpers een lichte vijandelijke kruiser in de Mindanao-zee beschadigd hebben. MacArthur zeide ook, dat zware eenheden in het gebied van Makassar een klein vrachtschip beschadigden in de Golf van Bone en grote branden en ontploffingen veroorzaakten in de loodsen en opslagplaatsen aan de waterkant. Patrouille-vliegtuigen beschadigden vier kustvaartuigen in de Straat van Makassar (New York, (AP) 26.10).

JAPANS COMMUNIQUE.

Als volgt luidt een communiqué uit het Japanse Keizerlijke Hoofdkwartier:

Onze vloot snelde in de vroege morgen van 25 October de Golf van Leyte binnen en voerde krachtige aanvallen uit op de vijandelijke strijdkrachten.

De resultaten die tot nu toe werden vastgesteld in het gebied van de Golf van Leyte zijn als volgt: 5 Transportschepen werden tot zinken gebracht, 11 werden in lichterlaaie gezet, 4 aan de grond gedreven en 2 zwaar beschadigd. 2 Vliegdekschepen werden zwaar beschadigd, 1 slagschip werd aan de grond gedreven en 2 zwaar beschadigd. 2 Kruisers werden tot zinken gebracht en 3 zwaar beschadigd. 1 Torpedojager werd tot zinken gebracht en 3 zwaar beschadigd.

17 Grote landingsvaartuigen werden tot zinken gebracht en 2 zwaar beschadigd of in brand gezet. Onze verliezen, behalve 1 slagschip dat tot zinken gebracht werd en 1 dat zwaar beschadigd werd, bedragen enkele vliegtuigen die zich op het doel gestort hebben of nog niet teruggekeerd zijn" (New York, (AP) 26.10).

WAT DE JAPANNERS TOEGEVEN.

Het Keizerlijke Japanse Hoofdkwartier gaf toe, dat zes Japanse oorlogsschepen vernield werden, waaronder een vliegdekschip en een slagschip, in de drievoudige zeeslag bij de Philippijnen. Behalve het vliegdekschip en het slagschip, welke tot zinken gebracht werden, gaf men toe, dat twee kruisers en twee torpedojagers tot zinken gebracht werden en een vliegdekschip en een slagschip „belangrijk beschadigd" werden. Het Keizerlijke Hoofdkwartier gaf voorts toe, dat 126 vliegtuigen niet naar hun bases terugkeerden. Er zouden evenwel 600 Noordamerikaanse vliegtuigen neergeschoten zijn, aldus de Japanse bewering (San Francisco, (AP) 27.10).

IN DE VAL GELOPEN.

Britse berichten deelden mede, dat van de acht Japanse oorlogsschepen, die de Golf van Leyte uit het Zuiden door de Soeloezee poogden te bereiken, slechts twee — een kruiser en een torpedojager — wisten te ontkomen en dan nog zwaar gehavend. De andere zes schepen — twee slagschepen, een kruiser en drie torpedojagers — werden alle tot zinken gebracht in aanvallen door Noordamerikaanse oorlogsbodems en vliegtuigen (Aan boord van Admiraal Daniel Barbey's vlaggeschip bij Leyte, (AP) 26.10).

SUCESSEN VAN DE JAPANSE RADIO.

De Japanse radio heeft vandaag nog meer Noordamerikaanse schepen in de grond geboord of beschadigd. Met gebruik van zowel de officiële als de niet-officiële beweringen zeide hij, dat de Noordamerikaanse verliezen thans 84 schepen bedragen, die tot zinken gebracht of beschadigd werden.

De radio van Tokio werd werkelijk opgewonden.

In een „extra-speciaal spoedbericht" zeide de omroeper, dat nog de volgende berichten van het front ontvangen werden: „Japanse luchteenheden en duikboten hebben 2 Noordamerikaanse vliegdekschepen en 1 torpedojager in de grond geboord, een derde vliegdekschip en 2 kruisers beschadigd in nog niet bekendgemaakte gevechten op Woensdag en Donderdag."

Het Japanse Keizerlijke Hoofdkwartier beweerde, dat 16 Noordamerikaanse schepen tot zinken gebracht of beschadigd werden bij de eerste bekendmaking op 25 October. Donderdag gaf het Keizerlijk Hoofdkwartier twee communiqué's uit, waarin gezegd werd, dat nog 62 schepen tot zinken gebracht of beschadigd werden.

Gezien de talloze tegenstrijdige uitzendingen is het onmogelijk een nauwkeurige opgave te krijgen van de overdreven Japanse beweringen. (New York, (AP) 27.10).

DE STRIJD IN WEST-EUROPA.

Als volgt luidt het communiqué van hedenmorgen uit Eisenhowers Hoofdkwartier. „Het grootste deel van 's Hertogenbosch is in Geallieerde handen en de voortgang was algemeen in de gehele sector van daar tot de zee.

De vijandelijke defensies tussen 's Hertogenbosch en Tilburg zijn tot grote diepte doorsneden. Na harde gevechten bevinden onze troepen zich binnen 3½ kilometer van Roosendaal en de vijand werd gedwongen zich terug te trekken langs de gehele linie van hier tot Tilburg.

Onze eenheden zitten in de Oostelijke en Zuidelijke buitenwijken van Tilburg.

Verdere winsten zijn geboekt in de hals van het schiereiland Zuid-Beveland. In het gebied van het Leopoldkanaal vechten onze troepen in Oostburg.

Wij hebben Groeden ten Noorden en Zuiden gepasseerd. In het gebied benoorden Aken maakten onze eenheden geringe winsten tegen een hardnekkige tegenstand. Ten Zuiden van Monschau duurt de patrouille-activiteit voort.

In de Moezel-vallei ondervonden wij een sporadisch artillerievuur.

Ten Noord-Oosten van Luneville verdreven wij de Duitsers uit het Bos van Moncourt en de hoge grond ten Noorden van het bos. Verschillende tegenaanvallen werden afgeslagen in de sector van Luneville.

Ten Noord-Oosten van Epinal boekten wij winsten tegen een krachtig verzet.

Verdere lichte voortgang werd gemaakt in de Vogezen en tegenaanvallen werden afgeslagen". (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 27.10).

DE DUITSERS ONTRUIMEN GUMBINNEN.

De Duitsers maakten bekend, dat zij de burgerbevolking ontruimen uit Gumbinnen, een belangrijk kruispunt in Oost-Pruisen op 25 kilometer ten Oosten van Insterburg. De val van de stad wordt elk ogenblik verwacht en er zijn reeds berichten, volgens welke de Russen in de buitenwijken van de stad vechten. Een Noordamerikaanse commentator zeide voor de radio van Moskou, dat Duitse burgers ook de grote Pruisische havenstad Koningsbergen in paniek verlaten.

Het Russische communiqué geeft toe, dat de Duitse tegenstand in Oost-Pruisen toeneemt, doch dat niettemin enkele sterktepunten genomen werden.

In de Carpatho-Oekraïne hebben de Russen het belangrijke industrie — tevens verkeerscentrum Munkacks veroverd. Op Tsjechoslowaaks grondgebied werden bovendien nog 60 plaatsen genomen. Van 20 tot 25 October namen de troepen van het 4e Oekraïne-front 11.230 vijandelijke officieren en manschappen gevangen. Een grote hoeveelheid oorlogsmateriaal werd buitgemaakt.

Ten Noord-Westen en Westen van Satu-Mare werden op Hongaars gebied nog 40 plaatsen genomen. (Londen, (AP) 27.10).

MASSA-MOORD TE AMSTERDAM.

29 Nederlanders zijn in Amsterdam vermoord door Gestapo-agenten, die ook de huizen van de slachtoffers in brand hebben gestoken. De moord werd Dinsdagmorgen gepleegd, nadat de Gestapo het huizenblok had omsingeld en bevel gaf aan de inwoners om naar buiten te komen. De mensen werden vervolgens gearresteerd. De twee huizen bevinden zich tussen de Beethovenstraat en de Apollolaan; zij werden om 4 uur in brand gestoken. Een half uur later werden 29 mannen uit de groep inwoners genomen en deze werden in koelen bloede vermoord.

Volgens een officiële mededeling van de Nederlandse regering werden de slachtoffers in groepen van vijf personen aan elkander gebonden en doodgeschoten.

De slachtoffers, die zich in de laatste groep bevonden, trachtten te ontsnappen, terwijl de ongelukkigen van de voorgaande eroep vermoord werden. Deze poging mislukte echter, doordat de middenste persoon doodgeschoten werd en de anderen het dode gewicht niet konden meeslepen.

Onmiddellijk daarna werden 30 Nederlanders, die verplicht waren de moordpartij bij te wonen, door de Gestapo-mannen medegenomen om de Duitsers bij hun verdedigingswerken te helpen, hoewel de Gestapo de indruk verwekte, dat ook deze onschuldigen zouden vermoord worden.

Deze massa-moord werd uitgevoerd — volgens de Duitse verklaring — als represaille voor het doden van den Gestapo-agent Herbert Oelschlägel. Oelschlägel werd echter gedood door iemand, die vuurde uit een Duitse auto, waar de man even te voren uitgestapt was. De vermoorde Duitser gaf de indruk beneveld te zijn, toen hij uitstapte. Het is bekend, dat Oelschlägel zeer gehaat was door de ondergeschikte agenten van de Gestapo.

De vermoorde leidde 1500 mannen op als geheime agenten van de Gestapo. De regeringsverklaring over deze moord luidt als volgt:

Volgens de Duitse lezing van het geval werd een lid van het bezettende leger laffhartig vermoord en dienovereenkomstig is een aantal saboteurs en terroristen doodgeschoten na onderzoek van de politie en de krijgsraad.

De Nederlandse regering geeft zich rekenschap van het feit, dat de Gestapo zich zenuwachtig maakt over deze gebeurtenis. Na de massamoord begonnen de Gestapo-agenten de gevolgen van hun daad te vrezen. Daar de regering er zich eveneens rekenschap van geeft, dat de Gestapo van plan is een groot aantal gearresteerde Nederlanders te vermoorden en zich niet tot deze 29 zal bepalen, wil zij de aandacht vestigen op het volgende:

De Nederlandse regering stelt elke Duitser, die betrokken is in het boven aangehaalde geval persoonlijk verantwoordelijk evenals degenen, die betrokken zullen zijn in eventueel nog volgende moorden. Zowel de personen, die bevel gaven tot deze massamoord als degenen, die het bevel ten uitvoer hebben gebracht, zullen individueel verantwoordelijk gesteld worden.

De Nederlandse regering is vastbesloten de daders te vervolgen met grote gestrengheid. Volgens de verklaringen van Moskou zullen de oorlogsmisdadigers teruggebracht worden naar de plaats van hun misdrijf en daar gestraft worden. De Regering zal niets nalaten om de hand te kunnen leggen op de betrokken misdadigers, die op zo'n beestachtige wijze onschuldigen vermoord hebben. Daarom vraagt de Regering nogmaals aan allen, die feiten of namen weten, zoveel mogelijk materiaal te verzamelen, dat in de toekomst het opsporen en veroordelen van de betrokken Gestapo-agenten zal vergemakkelijken.

De Regering meent, dat het nodig is te verklaren, dat de namen van de Gestapo-chefs te Amsterdam haar bekend zijn en waarschuwt deze personen voor de gevolgen van de door hun gegeven bevelen. De Regering geeft hierbij de namen van deze leiders: Blumenthal, bureauchef Schlitterman, commandant Albert en departementshoofd Detman. De regering legt er nogmaals nadruk op, dat de verantwoordelijkheid niet alleen ten laste van deze personen komt, maar ook van de Gestapo-agenten van lagere rang, die de bevelen hebben uitgevoerd. De regering zal niets nalaten om deze personen in handen te krijgen en hen zeer streng te behandelen.

LANDING OP ZUID-BEVELAND.

Britse troepen van het Canadese leger hebben in gecombineerde operaties een strandhoofd van 18 vierkante kilometer gevormd op Zuid Beveland. Terwijl de Britse troepen dit strandhoofd uitbreidden maakten de Canadese troepen opzienbarende vorderingen langs de Zuidzijde van het schiereiland, dat Zuid-Beveland met het vasteland verbindt. De voorste elementen hebben reeds het Kanaal van Zuid-Beveland bereikt. (Met de Canadese troepen in Nederland.

PRINSES JULIANA IN DUNDEE.

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana heeft 7 uren doorgebracht in de Schotse haven Dundee. Zij bezocht er o.a. het Holland House, waar de Nederlandse zeelieden een cantine hebben. De Prinses onderhield zich met officieren en manschappen en de vrouwen der zeelieden, waaronder vele Schotse vrouwen.

VUGHT BEVRIJD.

Vught is bevrijd. Het is niet waarschijnlijk, dat hier nog personen in het concentratiekamp werden aangetroffen (Aneta).

BOEZEM VEROORDEELD.

In de opzienbarende moordzaak, welke medio September geheel Bonaire in opschudding bracht, is hedenmorgen door Rechter Willem B. J. Aberson uitspraak gedaan.

De beklaagde, die beschuldigd werd van doodslag van zijn twee kinderen en zware mishandeling van zijn schoonmoeder, werd veroordeeld tot gevangenisstraf van twintig jaar, met bepaling, dat hij één jaar in afzondering zal doorbrengen en later openbaar te werk zal worden gesteld.

De Rechtbank bestond uit Rechter Aberson, Officier van Justitie Lampe en Griffier Sprockel.

Het vóór onderzoek in deze zaak werd geleid door den Heer Haseth, ambtenaar van het Openbaar Ministerie. Aan deze bekende de beklaagde, dat hij een meningsverschil had met zijn vrouw, die over het raam sprong en door de cactushaag uit de woning vluchtte. Hierop onstak hij in woede en stak hij zijn 6-jarig zoontje Richard en zijn 12-jarig dochtertje Jeanne dood. Zijn schoonmoeder werd bovendien nog bijna door hem vermoord.

WERELD NIEUWS

HONDERD FINSE OORLOGSMISDADIGERS.

Van betrouwbare zijde werd vernomen, dat een lijst van honderd Finse „oorlogsmisdadigers", waaronder vier generaals, is overhandigd aan de Finse regering door de Geallieerde (lees: Sovjet-Russische) wapenstilstandscommissie met de eis, dat zij zullen worden gearresteerd en vastgehouden om te worden berecht. (Stockholm, (AP) 26.10).

NOORSE TROEPEN DOEN SPOEDIG MEE.

Koning Haakon van Noorwegen zeide per radio tot zijn volk, dat Noorse troepen zich spoedig bij de Russische strijdkrachten zullen voegen in de strijd tegen den gemeenschappelijken vijand op Noors grondgebied. (Londen, (AP) 26.10).

BELANGRIJKE VERKLARING VAN SENATOR BALL.

Senator Joseph H. Ball, een Republikein van Minnesota, maakte bekend, dat hij voor President Roosevelt zal stemmen en hem zal steunen bij de verkiezingen. Hij zeide, dat Roosevelt de vraagstukken betreffende de buitenlandse politiek beter heeft aangevat dan Thomas Dewey, den Republikeinsen candidaat voor het Presidentschap.

In zijn redevoering van Zaterdagavond over de buitenlandse politiek — aldus Ball — heeft Roosevelt een duidelijke uiteenzetting gegeven ten aanzien van twee belangrijke en polemische geschilpunten waarover de isolationisten ons buiten de Volkenbond gehouden hebben en ons intreden in de Veiligheidsorganisatie der Verenigde Naties zullen bestrijden".

Hieraan voegde de Senator toe: „Hij stond er op, dat de Organistie der Verenigde Naties zonder uitstel gevormd worde voordat de vijandelijkheden ten einde zijn en dat hieraan de macht gegeven worde om militair geweld te gebruiken tegen toekomstige aanvallers zonder de afzonderlijke goedkeuring van elk lid nodig te hebben.

Gouverneur Dewey heeft zich uitgesproken tegen uitstel, doch heeft zijn mening ten aanzien van het tweede belangrijke geschilpunt niet duidelijk uiteengezet.

Hij is opgekomen voor een krachtige internationale veiligheidsorganisatie, doch in elke redevoering heeft hij zijn standpunt zodanig geformuleerd, dat zowel de isolationisten als de internationalisten bevrediging en steun konden vinden in wat hij zeide.

Een belangrijk deel van zijn steun is gelegen in het feit, dat hij de isolationistische leerstelling verkondigt aan het volk".

PERSCONFERENTIE VAN DE GAULLE.

In een persgesprek verklaarde Generaal Charles de Gaulle, dat de enige inlichtingen omtrent de toestand in Spanje welke hem bekend zijn de onbevestigde berichten in de nieuwsbladen zijn. Toen hem gevraagd werd of Frankrijk overweegt de diplomatieke betrekkingen met Spanje te hervatten verwees De Gaulle naar de wisseling van vertegenwoordigers tussen Algiers en Madrid gedurende reeds een jaar.

„Monseigneur Truelle bevindt zich thans in Madrid en er is een Spaanse vertegenwoordiger in Parijs", zeide de Generaal met betrekking tot de niet diplomatieke gezanten. De Gaulle beklaagde zich erover, dat de Fransen niet genoeg wapenen ontvangen voor een grote oorlogsinspanning. Voorts zeide hij, dat de regering thans als iedereen bij haar ware naam genoemd wordt.

„Frankrijk is niet alleen bereid maar ook verlangend een groter aandeel in de oorlog tegen Duitsland te nemen", zeide hij. Tot de tijd is aangebroken wanneer de Franse fabrieken in staat zijn ons van wapenen te voorzien, hopen wij materiaal te krijgen van onze bondgenoten. Binnen enkele weken zouden wij Frankrijks bijdragen aan het front vermeerderen.

Sedert de landingen hebben wij geen materiaal ontvangen waarmede wij een grote afdeling zouden kunnen uitrusten". Hieraan voegde de Generaal toe, dat de Geallieerde bevoorradingsmoeilijkheden door de vernieling der havens deze nalatigheid „tot zekere mate" zou kunnen uitleggen.

EN NU MADRID.

De radio van Parijs zeide, dat het Franse nieuwsblad „Resistance" schreef: „Spoedig zullen wij de naam Madrid toevoegen aan de lijst van bevrijde hoofdsteden". Volgens de radio vestigden zowel „Resistance" als het blad „Franc Tireur" de aandacht „op hetgeen in Spanje gebeurt waar de bevrijdingsstrijd ook begonnen is".

„Een Franco of Antonescu kan slechts in een Europa van Hitler en Mussolini gedacht worden. Het fascisme is gevallen en het nazisme is aan zijn laatste ademtochten toe. Er is geen plaats meer voor een conducteur of caudillo.

Hoewel Franco alles deed wat hij kon om Hitleristisch Duitsland te helpen ging hij niet in oorlog. Dit zou hem misschien enkele weken uitstel kunnen geven doch kan het uur van zijn val niet lang uitstellen".

MOSKOU EN ARGENTINIE.

Zonder direct het dispuut tussen de Verenigde Staten en Argentinië te noemen beschuldigde het blad „Moskou Nieuws" de regering van Buenos Aires ervan „de politiek van samenwerking met het internationale fascisme voort te zetten".

„Alle tekenen wijzen op een toenemende vechtlustigheid van de militaire kliek in Buenos Aires. Niettegenstaande verschillende Pan Amerikaanse overeenkomsten die officieel bekrachtigd werden door de wettige regeringen van die republiek voert Argentinië nog steeds een politiek, welke duidelijk niet strookt met de algemene belangen van het Westelijk Halfrond.

Argentinië's breuk met de Pan Amerikaanse overeenkomsten betreft voornamelijk de Amerikaanse Republieken. Er zijn echter andere aspecten. Deze bloedige oorlog toont, dat het internatinaal fascisme een speciale bedreiging vormt voor de vrede en veiligheid van alle landen. Slechts de totale uitroeiïng ervan kan ons enige redelijke hoop geven op een betamelijk leven in een betamelijke wereld".

TITO'S TROEPEN NEMEN NOVI SAD.

Het communiqué van Tito meldde de verovering van Novi Sad aan de Donau op 72 kilometer ten Noord-Westen van Beograd. Ook werd de verovering van Petrovaradin door Russische en Joegoslavische strijdkrachten bekend gemaakt. Petrovaradin ligt aan de Donau tegenover Novi Sad.

BOTSING TUSSEN CHINESE TROEPEN.

In Augustus en September hebben botsingen tussen troepen van de regering en de communisten plaats gevonden, aldus zeide P. H. Tsjang, zegsman van het Chinese cabinet in antwoord op vragen. Hij beweerde, dat de communisten het initiatief namen.

DR. TEMPLE OVERLEDEN.

Donderdagmorgen is de Angelise Aartsbisschop van Kantelberg, Dr. William Temple, Primaat van Geheel Engeland, plotseling aan een hartaanval overleden. De kerkvorst werd 63 jaar oud en zetelde sedert 1942 op de stoel van Kantelberg in opvolging van Dr. Cosmo Gordon Lang, die het episcopaat nederlegde om plaats te maken voor een jongere kracht, nodig, naar hij meende, voor de na-oorlogse periode (Londen, (AP)

Kerkberichten

Week van 29 October t/m 4 November.

Zo. 29e Zondag na het Octaaf van Drievuldigheidszondag. Tevens het Feest van Christus Koning.

Op deze dag zal er in het gehele Apostolisch Vicariaat aanbidding zijn om van God de spoedige bevrijding van Nederland te verkrijgen.

Di: Onthoudingsdag. Vigilie van Allerheiligen. Verboden vlees en en vleessaus te gebruiken.

Wo.: Allerheiligen. Het is verplicht deze dag als Zondag te vieren.

Van des middags 12 uur tot Donderdag 24 uur bestaat er gelegenheid, iedere keer een volle aflaat te verdienen, toepasselijk op de zielen van het vagevuur, zo dik, wijls men na gebiecht en gecommuniceerd te hebben de kerk bezoekt en 6 Onze Vaders, Wees Gegroeten en Glorie zij de Vaders bidt.

Do: Allerzielen.

Vr. Eerste Vrijdag van de maand in het biezonder toegewijd aan de verering van het Allerheiligst Hart van Jezus.

De gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags te komen biechten.

CATHEDRALE ST. ANNA-KERK.

Otrabanda

Pastoor: M.v.d. Elsen O.P., tel. 1507.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Plechtige Hoogmis.
19.— Plechtige lof met preek (P).
De gehele dag Aanbidding.

Weekdagen:

H.H. Missen om 6 en 6.30 uur.
Ma. en Di.: 19. — Octobermaandoefeningen.

Woensdag:

Allerheiligen te vieren als Zondag
5.30 1e Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Hoogmis.
19.— Lof voor de Gelovige Zielen met preek (P.)

Donderdag:

5.30 H. Mis.
7.— Plechtige Requiemmis.
19.— Kruisweg.

Vrijdag:

6.— Gezongen H. Mis.
19.— Lof.

Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai.

Pastoor C.D.v.d. Looy O.P., spreekuren: 8 uur en 19.45 uur, tel. 2170.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis.
Na de Hoogmis uitstel van het Allerheiligste tot na het Lof.
19.— Plechtige Lof.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.).
6.— en 6.30 H. Mis.
Di.: 6.45 Congregatie voor de meisjes.
Wo: Allerheiligen. De H.H. Missen zoals op Zondag.
19.— Allerzielenlof.
Do.: 5.— Plechtige gezongen H. Mis van Requiem.
17.— Bidden van de Rozenkrans op het kerkhof.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis.
Za.: 6.—, 6.30 en 7 H. Missen
Iedere dag om 19 uur Rozenhoedje.
Biechten: Na de H. Mis. Zaterdag tussen 16 en 18 uur, en 's avonds na Rozenhoedje.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.

Pastoor: Th. Exler O.P. tel. 2413.

Zondag:

5.— H.Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis.
De gehele dag Aanbidding.
19.— Plechtige Lof met predicatie (P) door Pastoor A. Schipper O.P.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Ma. en Di.: om 19 uur Octoberoefeningen.
Di.: De gehele dag gelegenheid tot biechten.
Wo: De H. H. Missen als op Zondag.
19.— Allerzielenlof.
Vr.: Allerzielen. Om 5.— beginnen de stille H.H. Missen aan het Hoogaltaar en het altaar van de H. Familie.
7.— Plechtige Requiemmis voor de overledenen van de parochie.
19.— Bidden van de Rozenkrans en Kruisweg.
Vr.: 5.— Gezongen H. Mis met Acte van Toewijding aan het Allerheiligst Hart en zegen met het Allerheiligste.
6.— H. Mis.
6.45 Kindermis
Biechten na Lof. Zaterdag de gehele dag.
Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederlands.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967. spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:

5.— H. Mis.
7.— Kindermis.
Zo.: 8.30 Hoogmis gezongen door het Nederlandse Mannenkoor, Preek in het Nederlands.
De gehele dag Aanbidding voor de spoedige bevrijding van Nederland.
12.— Algemene Aanbidding (P)
13.— 15 uur Aanbidding door Zonnekinderen en Padvinders.
15.— 16 uur Aanbidding door de schoolkinderen (N.)
19.— Lof gezongen door het Nederlands Mannenkoor met predicatie door Pater A. Deelen in het Nederlands. Rozenhoedje (N.) en spreekkoor door de Zonnekinderen.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Wo: De H. H. Missen als op Zondag.
19.— Lof voor de overledenen. Preek in Nederlands en Papiamentos.
Do.: 6.— en 6.30 H.H. Missen.
7.— Plechtige H. Mis der overledenen.
Deze H. Mis wordt in het biezonder opgedragen voor de zielerust der oorlogslachtoffers van Nederland.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, spreekuur: 7 — 9 uur behalve Zondag.

Zondag:

5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis.
19.— Lof.
De gehele dag Aanbidding.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Wo: De H. H. Missen als op Zondag.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Iedere dag om 19 uur Lof.
Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. Za. van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Julcio.

Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367 spreekuur 7 — 9 uur (behalve Zondag).

Zondag:

5.— H. Mis.
8.— Hoogmis.
19.— Lof.
De gehele dag Aanbidding.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Wo: De H. H. Missen als op Zondag.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zaterdag van 16 tot 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GESTICHT.

5.— H.Mis.
Zo.: 7.— H. Mis; 16 — Lof.
Weekd. 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.
Do.: 17 tot 18 uur Aanbidding voor de vrede.

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIE, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34; spreekuren: alle weekdagen van 7.15 — 8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30. Zaterdags als 's avonds 8—9 uur.

Biechten: Alle weekdagen 's morgens vóór en na de H.Mis. 's Middags om 15.30 uur. 's Zaterdags en Donderdags voor eerste Vrijdagen van 15.30 uur af.

Zondag.

5.— H. Mis.
6.30. H. Mis.
7.45 H. Mis voor de schoolkinderen.
8.45 Hoogmis.
19.— Lof met Rozenhoedje.
De gehele dag Aanbidding.

Weekdagen.

6.30 H. Mis.
Wo: De H. H. Missen als op Zondag.

